

та процес засвоєння людиною визначеної системи екологічних знань, норм та цінностей дозволяючих йому функціонування в якості повноправної частини суспільства.

Таким чином, в процесі підготовки фахівців-екологів необхідно приділяти велику увагу формуванню екологічної свідомості, культури, знань та поведінки гармонічних з природою.

Література:

1. Салтовський О.І. Основи соціально екології: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 382 с.
2. Stapp W.M. The Concept of Environmental Education // The Journal of Environmental Education. 2009. № 1, p. 51.
3. Саєнко Т.В. Екологічна освіта в Україні – досягнення і перспективи. Екологічний вісник, 2004. № 5, с. 20.

ВИХОВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ ПРИ ВИВЧЕННІ ЕКОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

*Хоботова Е.Б., д.х.н., проф.,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет,
м. Харків, Україна
elinahobotova@gmail.com*

Поглиблення світогляду студентів та підвищення професійної підготовки фахівців має спиратися на розвиток вітчизняної системи освіти. У цьому виховна робота – невід'ємна частина діяльності викладачів вищої школи. Метою даної роботи є виховання високопрофесійної, творчої, морально зрілої та соціально компетентної особистості, активізація самореалізації та самовдосконалення молодих громадян України із встановленням на майбутню професійну діяльність. Організація та зміст виховної роботи повинні бути адаптовані до специфіки студентських колективів та орієнтовані на самоосвіту та самовиховання майбутніх фахівців.

Основний час для проведення виховної роботи – це кураторські години збори студентів, бесіди, зустрічі з представниками правоохоронних органів, учасниками бойових дій, екскурсії, конференції, засідання наукових гуртків, творчі заходи та заходи, присвячені пам'ятним датам. Однак виховна робота не повинна обмежуватися лише позааудиторною діяльністю, можливо і необхідно проводити її невідривно від процесу навчання. Зміст досліджуваних насамперед гуманітарних предметів (педагогіка, психологія, філософія, культурологія, політологія та ін.) формує загальну та професійну культуру, озброює студентів знаннями, що допомагають стати всебічно розвиненою особистістю, здатною

адекватно включитися в соціальне життя після закінчення університету, створює науковий світогляд [1]. Тому насамперед до тематики дисциплін гуманітарного циклу необхідно включити теми, присвячені патріотичному вихованню, підвищенню громадянської культури студентів.

У Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті (ХНАДУ) виховна робота виконується згідно з основними розділами програми виховної роботи ВНЗ, відповідно до планів кафедр. Результативність виховної роботи досягається за рахунок об'єднання зусиль керівництва ХНАДУ, професорсько-викладацького складу кафедр, відділів та служб у створенні єдиного виховного поля та забезпеченні безперервності виховного процесу з усіма категоріями студентів та аспірантів. Важливою умовою ефективності такої діяльності є єдність планування виховної та освітньої роботи.

Метою роботи є обмін досвідом підвищення ефективності виховної роботи, проведеної невідривно від процесу навчання.

Виховна робота повинна проводитись під час читання лекцій, проведення практичних занять, лабораторних робіт, навчальних та виробничих практик, у ході індивідуальних консультацій. На лекціях викладач може ознайомити студентів із цікавими фактами із життя видатних учених, розповісти історію відкриттів у науці чи винаходів, навести приклади досягнень вітчизняної науки [2]. На практичних заняттях та лабораторних роботах можна надати приклади використання відкриттів науки на практиці та їх впровадження у виробництво. Як приклад можна навести ілюстраційний матеріал, який використовується на лекціях з окремих екологічних дисциплін. У курсі загальної екології можна навести приклад вітчизняної розробки екологічного палива з відходів деревини як приклад альтернативного палива (рис. 1).

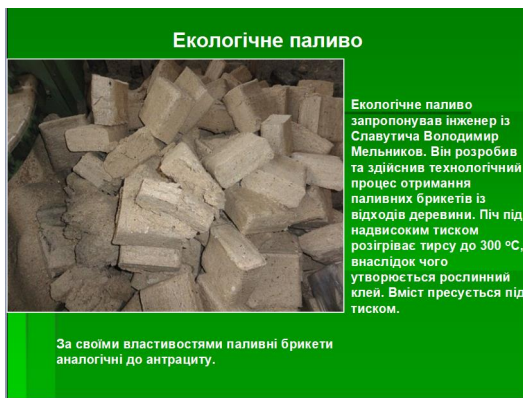

Рисунок 1 – Екологічне паливо із відходів деревини

Екологічну спрямованість має розробка пневмоавтомобіля харківським інженером Олегом Збарським.

При вивченні видів іонізуючих випромінювань у курсі «Радіоекології» студентам корисно дізнатися, що справжнім першовідкривачем X-променів, пізніше названим рентгенівським випромінюванням, був не Рентген, а український вчений Іван Пулюй (рис. 2).

У курсі дисципліни «Екологія людини» щодо розділу «Здоров'я людини на сучасному етапі» можна познайомити студентів з історією деяких найбільших відкриттів, які сприяють продовженню людського життя та боротьбі з тяжкими захворюваннями. Наприклад, вихідець з України Зельман Абрахам Ваксман відкрив стрептоміцин – антибіотик, який використовується у лікуванні туберкульозу.

Рисунок 2 – Відкриття X-променів І. Пулюєм

Навчальна та виробнича практика студентів мають бути організовані таким чином, щоб максимально ознайомити студентів із сучасними вітчизняними досягненнями науки і техніки, показати передові виробничі підприємства, сучасні технології.

Важливим питанням є організація виховної роботи за самостійної роботи студентів. Методична література, що розробляється, для за самостійної підготовки повинна включати виховні аспекти, сприяти формуванню професійних навичок майбутніх фахівців [3].

Література:

1. Вигранюємо особистість, патріота... Штрихи до картин сучасного виховання молоді та портретів вихователів: статті та нариси / Ідея та загальна редакція В.В. Іваненка; автори-упорядники В.В. Іваненко, Н.П. Олійник. – Дніпропетровськ, 2015. – 192 с.

2. Даценко В.В. Підвищення ефективності навчання хімії у технічному ВНЗ // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2013. – № 5. – С. 104–110.

3. Ненастина Т.А. Организация самостоятельной работы как формирование профессиональных навыков в техническом вузе // Наукові праці ДонНТУ. Серія "Хімія і хімічна технологія". – 2013. – Вип. 2 (21). – С. 199–205.

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ІЗ ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА КАДАСТРУ

*Юхно А.С., к.е.н., доц.,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет,
м. Харків, Україна
alena_iukhno@ukr.net*

Екологічна складова при підготовці фахівців із землеустрою та кадастру є надзвичайно важливою. Оскільки у виробничих умовах спеціалісти стикаються з вирішенням безлічі питань, пов'язаних саме з екологічними аспектами управління земельними ресурсами на різних рівнях при веденні Державного земельного кадастру.

Такі складові частини Державного земельного кадастру як зонування земель, облік кількості та якості земель, грошова оцінка земель, державна реєстрація земельних ділянок відображають екологічні показники як по Україні в цілому так і на території окремих її адміністративно-територіальних одиниць та земельних ділянок.

Такі види зонування земель як природно-сільськогосподарське, земельно-оціночне та функціональне при визначенні структурних одиниць на певному об'єкті ведення Державного земельного кадастру базуються на певній сукупності даних про цей об'єкт, в тому числі на його екологічних характеристиках.

Показники поділу земель за цільовим призначенням з урахуванням природних умов, агробіологічних вимог сільськогосподарських культур, пріоритету вимог екологічної безпеки, встановлення вимог щодо раціонального використання земель відповідно до району (зони), визначення територій, що потребують особливого захисту від антропогенного впливу, встановлення в межах окремих зон необхідних видів екологічних обмежень у використанні земель з урахуванням їхніх геоморфологічних, природно-кліматичних, ґрунтових, протиерозійних та інших особливостей територій є основою для природно-сільськогосподарського зонування земель. Дані природно-сільськогосподарського зонування в свою чергу використовуються для визначення балів бонітету агропродовольчих груп ґрунтів.

При визначенні структурних одиниць земельно-оціночного зонування на території населених пунктів враховують такі критерії як: забрудненість повітря і ґрунтів, наявність акустичного та електромагнітного забруднення;